

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/1013/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6914203960
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6914203960.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa: PROFÍ CREDIT Slovakia, s. r. o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO 35 792 752, zast. právnym zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, P. O. BOX 41, IČO: 47 233 516, proti odporcovi: N. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. G., L. G. XXXX/XX, štátny občan SR, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo nám. 7, Bratislava, IČO: 42362962, zast. právnym zástupcom JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom so sídlom AK Zámocká 36, Bratislava, o zaplatenie 2 249 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozhodnutiu Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 8C/184/2014-38 zo dňa 08. 04. 2015, takto

rozhodol:

Rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti potvrdzuje.

Navrhovateľ je povinný uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy odvolacieho konania vo výške 54,04 €, na účet JUDr. Patrika Podhorského, advokáta, vedený v O. H., a. s., č. účtu XXXXXXXXXXXX/XXXX, v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh zamietol. Odporcovi voči navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia v sume 199,36 €, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka vedený v O. H., a. s., č. účtu XXXXXXXXXXXX/XXXX, v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol: „Súd mal preukázanú existenciu zmluvy, pričom právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom sa spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Súd sa zaoberal aj uplatnenou námietkou premlčania predmetnej pohľadávky. Zmluvu, ktorá bola uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu.

Navrhovateľ v návrhu uviedol, že odporca sa dostal do omeškania s úhradou splátky č.9 o viac ako tri mesiace a preto si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru, odporca mal uhradiť sumu neuhradených splátok dňa 26.09.2010. Čiže pre nesplatenie splátok č.9,10,11, ako to vyplýva z oznámenia o zosplatnení zo dňa 05.09.2010 navrhovateľ považoval za zročný zvyšok dlhu a požiadal o jeho zaplatenie do 15-ich dní od doručenia oznámenia o zosplatnení. Výzva bola doručená odporcovi dňa 08.09.2010 a po uplynutí 15-ich dní od doručenia sa stal celý úver splatným, t.j. dňa 23.09.2010. Navrhovateľ podal predmetný návrh na súd až dňa 31.03.2014, bolo to v čase, keď už bol nárok navrhovateľa premlčaný. Keďže odporca vzniesol námietku premlčania, súd navrhovateľovi premlčaný dlh priznať nemohol.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd návrh navrhovateľa v plnom rozsahu zamietol.

Odporcovi, aj keď bol v konaní plne úspešný, súd náhradu trov konania nepriznal, pretože si náhradu trov konania neuplatnil.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka na strane odporcu si uplatnil náhradu trov konania, spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava právneho zastúpenia a vyjadrenie k návrhu) po 91,29 Eur a k tomu prislúchajúci režijný paušál 2 krát po 8,39 Eur, t.j. spolu 199,36 Eur, s poukazom na ustanovenie § 142 ods.1, O.s.p. súd priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu“.

Proti rozhodnutiu okresného súdu v časti výroku, ktorým súd rozhodol o povinnosti navrhovateľa uhradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy jeho právneho zastúpenia, podal navrhovateľ odvolanie v súlade s § 204 ods. 1 OSP. Uviedol, že výrok je nezákonný a preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi neprizná náhradu trov právneho zastúpenia. Uviedol, že namietá nezákonnosť samotného priznania náhrady trov právneho zastúpenia a tiež nezákonnosť výšky priznanej náhrady. Odôvodnenie neobsahuje žiadne zdôvodnenie účelnosti trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Náhrada pozostáva z odmeny za šablónovité podanie predkladané v nespočetnom množstve prípadov. Vedľajšiemu účastníkovi zákon priznáva osobitné postavenie, ak už raz zákon priznal nejakému subjektu určité osobitné postavenie (viď § 25 zák. č. 250/2007 Z. z.), potom vychádzal z logického predpokladu, že tento subjekt bude odborne, personálne a materiálne pripravený na vykonávanie svojej činnosti. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6M Cdo 9/2013, v ktorom Najvyšší súd SR vyslovil názor, že opakované podávanie toho istého podania len so zmenou účastníka, nie je opodstatneným základom na priznanie náhrady trov konania. Súd neuviedol, akým spôsobom vyhodnotil kritérium účelnosti ohľadne rozhodnutia o náhrade trov konania. Vedľajšiemu účastníkovi bola nezákonne priznaná náhrada trov aj preto, že tento subjekt nemá procesné postavenie vedľajšieho účastníka. S účinnosťou od 01. 01. 2015 je pre každý takýto subjekt stanovená povinnosť predložiť súhlas toho, na strane koho má vystupovať, inak sa na takýto subjekt neprihliada.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhol rozhodnutie v napadnutej časti potvrdiť a priznať mu náhradu trov za vyjadrenie k odvolaniu vo výške 54,04 €. Poukázal na účelnosť ním vynaložených trov konania. Pokiaľ ide o vyjadrenie zo dňa 12. 02. 2015 poukázal v ňom na viaceré nedostatky zmluvných dojednaní, pričom poukázal na to, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj na to, že dohoda o výške úrokov alebo odmeny za poskytnutie úveru sa prieči dobrým mravom, a preto je podľa § 38 OZ neplatná. Vedľajší účastník tiež vzniesol námietku premlčania. Následne došlo k zamietnutiu návrhu, a teda išlo o účelne vynaložené náklady. Poukázal tiež na to, že navrhovateľ využil svoje zákonné právo a dal sa zastúpiť advokátskou kanceláriou, napriek tomu, že ide o veľkú spoločnosť kupujúcu pohľadávky, ktorá má dostatočné finančné zázemie, bohatý pracovný aparát, v rámci ktorého zamestnáva ľudí s právnickým vzdelaním, a preto nie je nevyhnutné, aby sa dala zastupovať advokátskou kanceláriou, ktorá zbytočne navyšuje trovy konania (navyše, pri uplatňovaní premlčaných pohľadávok, pohľadávok z titulu úžerníckych poplatkov, a teda ani v tomto prípade by nemohla byť priznaná náhrada trov konania navrhovateľovi podľa jeho argumentácie). Poukázal na to, že vedľajší účastník má rovnaké práva ako aj iný účastník, a to v súlade s § 93 ods. 4 OSP a trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením účastníka advokátom je potrebné v zásade považovať za vynaložené účelne na riadne uplatnenie, resp. bránenie práva. Iba v celkom výnimočných situáciách, najmä v prípade zneužitia práva na zastupovanie advokátom, by mohlo ísť o trovy konania, ktoré by sa nedali kvalifikovať ako vynaložené účelne.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozhodnutie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil ako vo výroku vecne správne.

V danej veci odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa. Z obsahu spisu vyplýva, že procesný súd správne postupoval, keď priznal vedľajšiemu

účastníkovi náhradu trov konania. Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že na daný skutkový stav aplikoval správnu právnu normu a túto aj správne vyložil.

Na potvrdenie správnosti rozhodnutia prvostupňového súdu odvolací súd udáva, že v konaní je potrebné primárne zodpovedať otázky, či vedľajší účastník bol oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom, či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Je nepochybné, že predmetom konania v prejednávanej veci je nárok, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy; zmluvu uzavrel odporca ako spotrebiteľ a navrhovateľ v postavení dodávateľa. Vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov, ktorý vstup do konania oznámil pred 31.12.2014.

Oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania je úkonom procesným, ktorého účinky nastávajú doručením takéhoto oznámenia súdu, vzhľadom na uvedené, keďže vedľajší účastník oznámil svoj vstup do 31.12.2014 súd posudzoval účinky tohto úkonu podľa účinnej úpravy v čase urobenia úkonu. Novela zákona zák. č. 353/2014 Z. z. účinná od 01.01.2015 nezakotvila žiadne prechodné ustanovenia; v zmysle ustálených procesných zásad sa preto zákon č. 353/2014 Z. z. v plnom rozsahu aplikuje na všetky neskončené súdne konania, podľa zásady zákazu retroaktivity platí, že všetky účinky procesných úkonov, ktoré nastali podľa právneho stavu účinného do 31.12.2014 zostávajú v týchto konaniach v plnej miere zachované, a nie je možné späťne vyžadovať splnenie podmienok zavedených novou právnou úpravou, ktoré práva úprava účinná do 31.12.2014 nevyžadovala pre vstup vedľajšieho účastníka do konania (súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní).

Podľa § 93 ods. 2 OSP ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Z ust. § 93 ods. 4 OSP vyplýva, že v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Z citovaného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, vedľajší účastník má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa) a to priamo na základe zákonnej úpravy uvedenej v ust. § 93 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Keďže ust. § 93 ods. 4 OSP výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ust. § 137 ods. 1 OSP bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V danej veci došlo k zamietnutiu návrhu v celom rozsahu.

V súlade s § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Prvostupňový súd rozhodol podľa správneho ustanovenia zákona.

Občiansky súdny poriadok v ustanovení §§ 142 až 150 ustanovuje pravidlá pre rozhodnutie súdu o náhrade trov konania. Pre všetky prípady rozhodovania súdu o náhrade trov konania platí zásada, podľa ktorej môže byť účastníkovi konania priznaná náhrada len tých trov, ktoré boli potrebné na účelné uplatnenie alebo bránenie práva. V prípade rozhodovania o náhrade trov konania pri plnom úspechu vo veci je táto zásada výslovne uvedená v § 142 ods. 1 OSP.

Pojem „účelnosť“ použitý v ustanovení § 142 ods. 1 OSP treba chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, resp. pred nákladmi nadbytočnými, či nadmernými.

Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu.

Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené považujú. Trovy potrebné na účelne uplatňovanie alebo na ochranu práva sa nemôžu posudzovať ako celok a aj keď účastníkovi vznikol nárok na náhradu trov konania z dôvodu, že bol v konaní úspešný, každý úkon alebo každé iné vynaloženie trov treba posudzovať samostatne. Trovy vynaložené účastníkom konania (i vedľajším účastníkom konania) v spore musia byť v príčinnej súvislosti s predmetom konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takémuto tvrdenému nároku.

Z obsahu spisu je zrejmé, že vedľajší účastník oznámil vstup do konania 01.12.2014, až po doručení návrhu s prílohami podal vedľajší účastník v zastúpení právnym zástupcom vyjadrenie došlé súdu dňa 17.02.2014 vo veci samej, ktorým reagoval konkrétne na nárok uplatnený navrhovateľom, nešlo o všeobecné podanie. Argumentácia, ku ktorej sa pripojil aj odporca bola dôvodom pre zamietnutie návrhu navrhovateľa. Úkon príprava a prevzatie právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka treba považovať za nevyhnutný a účelný, pretože len na základe tohto úkonu dochádza k zastúpeniu a právny zástupca sa musí oboznámiť s uplatňovaným nárokom v návrhu na začatie konania, zvoliť prostriedky postupu v konaní. Trovy vynaložené vedľajším účastníkom konania v spore (úkon príprava a prevzatie, vyjadrenie vo veci samej) boli v príčinnej súvislosti s predmetom konania. Ich vynaložením sa sledovala procesná ochrana proti tvrdenému nároku.

Možno teda uzavrieť, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal v rámci konania úkony nevyhnutné pre úspech vedľajšieho účastníka i odporcu vo veci, t. j. poskytol právne služby, ktorých vykonanie malo vplyv na rozhodnutie súdu, v preskúmvanej veci nešlo o úkony nadbytočné, opakované. Preto sa nemožno stotožniť s úvahami navrhovateľa o neúčelnosti trov právneho zastúpenia, a to ani na základe úvahy, že vedľajší účastník by používal rovnakú argumentáciu pri zdôvodňovaní neoprávnenosti nároku uplatneného navrhovateľom, keďže sám navrhovateľ uvádza v návrhoch rovnaké tvrdenia a právnú argumentáciu.

Pokiaľ navrhovateľ v rámci svojho odvolania dôvodil, že vedľajší účastník ako spotrebiteľské združenie musí byť zo svojej podstaty schopný samostatne poskytovať právnu pomoc v súdnych konaniach, je potrebné zdôrazniť nasledovné: Podľa čl. 29 Ústavy SR sa právo združovať sa zaručuje každému a výkon tohto práva je možné obmedziť len v prípadoch ustanovených zákonom, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, na ochranu verejného poriadku, predchádzanie trestným činom alebo na ochranu práv a slobôd iných. Preto sa v občianskych združeniach (s výnimkou platiacou pre odborové organizácie podľa § 2 ods. 4 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov) môžu združovať akékoľvek subjekty práva, a to bez ohľadu na skutočnosť, či sú odborne spôsobilé vykonávať všetky činnosti, ktoré to ktoré občianske združenie vykonáva. Preto napríklad občianske združenie, ktorého účelom je ochrana práv spotrebiteľa, môže byť tvorené napríklad výlučne len laikmi z oblasti práva a svoju činnosť v rámci súdnych konaní nutne realizovať (ak chce ochranu spotrebiteľa v súdnom konaní efektívne zabezpečiť) prostredníctvom splnomocnených osôb, napríklad prostredníctvom advokáta. A rovnako môže byť takéto združenie tvorené odborníkmi z oblastí ochrany spotrebiteľa pôsobiacimi napríklad v oblasti potravinárstva, skúšobníctva kvality výrobkov a pod., ktorá skutočnosť by rovnako neznamerala, že uvedené osoby dokážu spotrebiteľovi poskytnúť kvalifikovanú pomoc aj v súdnom konaní bez pomoci právne kvalifikovanej osoby. Zo samotnej skutočnosti, že vedľajší účastník je podľa znenia svojich stanov založený za účelom ochrany spotrebiteľa, teda nemožno ešte vyvodiť, že vedľajší účastník je sám o sebe spôsobilý kvalifikovanú pomoc spotrebiteľovi v rámci súdneho konania poskytnúť.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd správne postupoval, keď na základe vyššie uvedeného priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania (náhradu trov právneho zastúpenia), pretože uvádzané okolnosti navrhovateľom nie sú a nemôžu byť relevantným dôvodom na to, aby mu nebola priznaná náhrada trov konania. Prvostupňový súd považoval trovy právneho zastúpenia za účelne vynaložené, s čím sa stotožnil aj odvolací súd. Pokiaľ navrhovateľ poukazoval na iné rozhodnutia súdov, odvolací súd poukazuje na to, že posudzoval konkrétne skutočnosti v tejto veci a na základe ich posúdenia rozhodol.

Správne súd prvého stupňa priznal aj výšku náhrady v súlade s § 9, § 10, § 13a ods. 1 pís. a),c), § 15 vyhl. 655/2004 Z.z.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.) rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti o trovách konania vedľajšieho účastníka potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p..

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. Navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu právo na náhradu trov odvolacieho konania nevzniklo. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu odvolací súd priznal uplatnenú a vyčíslenú náhradu trov konania odvolacieho konania za úkon vyjadrenie k odvolaniu v súlade s § 9, § 10, § 13a ods. 2 pís. b) , § 15 vyhl. 655/2004 Z.z., vo výške 45,65 Eur a 1x režijný paušál 8,39 Eur, spolu 54,04 Eur.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.